

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá významem prevenčních povinností v českém deliktním právu. Práce se zaměřuje na podrobnou analýzu několika ustanovení občanského zákoníku, přičemž stěžejní oblast zájmu představuje § 415 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů („OZ“). Poznatky o prevenčních povinnostech v OZ jsou konfrontovány s úpravou v německém deliktním právu a s ekonomickou analýzou českého deliktního práva. Výstupem práce jsou doporučení ke změnám znění i výkladu prevenčních povinností a jejich srovnání s úpravou nastolenou zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem („NOZ“), účinným od 1. ledna 2014.

První kapitola pojednává o vývoji výkladu stěžejních ustanovení OZ zakládajících prevenční povinnosti. Stručně zkoumá základní prvky stavby deliktního práva a jejich vztah k prevenční povinnosti. Z těchto zjištění vychází při nalézání pozice prevenčních povinností v tomto systému a limitů jejich aplikace. Pravidelné nedostatky v jejich výkladu ilustruje na několika soudních rozhodnutích.

V kapitole druhé je v základních rysech nastíněn systém deliktního práva vystavěný německým občanským zákoníkem (BGB). Dále jsou rozebrána kritéria aplikace prevenčních povinností, které byly v německém deliktním právu zcela vyvinuty judikaturou a naukou. Získané poznatky jsou mimo jiné využity pro srovnání s kritérii užívanými pro nalézání prevenční povinnosti českými soudy.

Kapitola třetí zkoumá ustanovení NOZ pohledem dosavadních zjištění v první a druhé kapitole. Podrobně popisuje reformu deliktních klauzulí v NOZ a komentuje jednotlivá ustanovení, jejichž primárním účelem má být předcházení škodám.

Práci uzavírá čtvrtá kapitola nástinem ekonomické analýzy deliktního práva a jeho prevenční funkce. Přínos této kapitoly spočívá v úhlu jejího pohledu, kterým se liší od pojetí předchozích kapitol; ekonomická analýza některé dosavadní poznatky a závěry koriguje, některé naopak podporuje.